

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN
mun. Chișinău

17 august 2018

nr. 964

Cu privire aprobarea Profilurilor ocupaționale
din domeniul sănătății

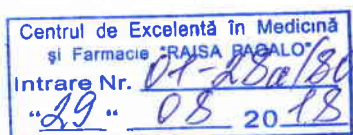
În temeiul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.863 din 08.10.2014 „Pentru aprobarea Metodologiei de elaborare a standardelor ocupaționale”, Ordinului Minsiterului Muncii, Protecției Sociale și Familie nr.22 dîn 03.03.2014 „Cu privire la aprobarea Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14)”, Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.1016 din 23.11.2017 „Cu privire la aprobarea Cadrului Național al Calificărilor din Republica Moldova” și în temeiul pct. 9 alin.11 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Nr.694 din 30 august 2017,

ORDON:

1. Se aprobă Profilurile ocupaționale din domeniul sănătății, conform anexelor nr.1-7, pentru învățământul postsecundar și postsecundar nonterțiar.
2. Serviciul politici în domeniul managementului personalului medical și social (dl Valeriu Goncear) va aduce la cunoștința persoanelor cointeresate prevederile ordinului în cauză.
3. Controlul executării prezentului ordin se atribuie dnei Aliona Serbulenco, Secretar de stat.

Ministru

Svetlana CEBOTARI

PROFILUL OCUPAȚIONAL

**91410. Specialitatea DIAGNOSTICARE MEDICALĂ
ȘI TEHNICI DE TRATAMENT**
Calificarea ASISTENT MEDICAL ÎN DIAGNOSTIC DE LABORATOR

Elaborat de Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”

I. GRUPUL DE LUCRU:

1. **Crișcaia Tatiana**, șef secție învățământ, grad didactic superior, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, coordonator de grup
2. **Rațuc Liubovi**, șef laborator clinico-diagnostic, IMSP Centrul Republican de Diagnosticare Medicală, medic laborant categorie superioară în specialitate
3. **Burduniuc Olga**, doctor în științe medicale, conferențiar cercetător, șef laborator Boli extrem de conrtgaioase, diareice acute și zoonetroponoze, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, master în Sănătate Publică
4. **Cotorobai Larisa**, șef laborator, IMSP Institutul Oncologic, medic laborant categorie superioară în specialitate
5. **Franco Svetlana**, medic laborant, laboratorul clinic al IMSP Spitalul Clinic Republican, medic laborant categorie superioară în specialitate

II. DATA ELABORĂRII 25.05.2018

III. DESCRIEREA CALIFICĂRII

Asistentul medical în diagnostic de laborator este specialistul, care deține competențe în realizarea și controlul calității metodelor de explorare paraclinică, interpretarea semnificației clinice a investigațiilor de laborator în contextul corelării cu diagnosticul, tratamentul și poate activa în domeniul diagnosticului paraclinic.

Calificarea asistent medical în diagnostic de laborator este relevantă pe piața muncii pentru nivelul 4 ISCED și vine în concordanță cu Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14), aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr.22/2014 – Subgrupa majoră 32 Tehnicienii și asimilați în domeniul sănătății, Grupa minoră 322, Prsonal medical pentru îngrijire, Grupa de bază 3221 Surori medicale Codul ocupației 322108, Titlul ocupației asistent medical în diagnostic de laborator și Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul

profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.853/2015. Baza legislativă asigură specialistului dreptul de a activa în calitate de *asistent medical în diagnostic de laborator independent* și în cadrul echipei *multidisciplinare* în realizarea investigațiilor de laborator.

Asistentul medical în diagnostic de laborator joacă un rol important în sistemul de sănătate și prestează servicii de diagnostic de laborator calitative care răspund cerințelor societății contemporane și pieții muncii.

IV. ATRIBUȚII ȘI SARCINI DE LUCRU

Atribuții	Sarcini de lucru
1. Asigurarea respectării normelor de securitate, sănătate în muncă și în domeniul situațiilor de urgență.	1. 1. Aplicarea legislației muncii în vigoare.
	1. 2. Respectarea normelor de protecție a muncii și securității antiincendiere conform legislației în vigoare.
	1. 3. Respectarea normelor tehnice privind regimul sanitar-antiepideemic la manipularea materialului biologic în conformitate cu legislația în vigoare.
	1. 4. Respectarea managementului/circuitei funcționale din laborator/ subdiviziune a laboratorului (în funcție de specific) pentru personal, probe biologice, pacienții.
	1. 5. Respectarea uniforme de lucru, igienei personale și aspectului decent permis în instituțiile medicale.
	1. 6. Respectarea metodologiei de supraveghere și control a accidentelor cu expunere la produse biologice.
	1. 7. Protejarea mediului ambiant alături de alte categorii profesionale.
	1. 8. Menținerea igienei conform politicilor spitalului și practicilor din laborator.
2. Organizarea procesului și locului de muncă.	2. 1. Organizarea activității din laborator/ subdiviziune a laboratorului.
	2. 2. Participarea la amenajarea laboratorului și minioficiului pentru realizarea tehnicilor de laborator.
	2. 3. Pregătirea sectorului din laborator pentru dezinjecțiile periodice.
	2. 4. Monitorizarea tehnicilor aseptice, inclusiv a spălatului pe mâini.
	2. 5. Efectuarea împreună cu personalul din subordine a curățeniei și dezinjecției ustensilelor de laborator.
	2. 6. Asigurarea curățeniei și dezinjecției în sectorul laboratorului în care activează.
	2. 7. Supravegherea activităților desfășurate de personalul din subordine.
	2. 8. Stabilirea relațiilor optime de lucru cu personalul medical și cu pacientul.
	2. 9. Respectarea relațiilor de subordonare și colaborare conform organigramei laboratorului.
3. Gestionarea actelor și documentelor instituționale.	3. 1. Respectarea legislației naționale și internaționale în domeniul sănătății.
	3. 2. Menținerea unei rezerve asigurate și adecvate de materiale de unică folosință necesare pentru investigațiile de laborator.
	3. 3. Respectarea reglementărilor în vigoare privind prevenirea,

	<p>controlul și combaterea infecțiilor nosocomiale.</p> <p>3. 4. Completarea documentelor de însoțire a prelevatelor.</p> <p>3. 5. Întocmirea buletinului de analiză a investigațiilor efectuate.</p> <p>3. 6. Înregistrarea analizelor efectuate în registrele de evidență a investigațiilor.</p> <p>3. 7. Asigurarea corectitudinii datelor pe care le înregistrează în buletinul de analiză eliberat pacientului.</p> <p>3. 8. Elaborarea dărilor de seamă lunare despre lucrul efectuat.</p> <p>3. 9. Utilizarea soft-urilor profesionale (TIC) în activitatea de laborator.</p>
4. Promovarea educației pentru sănătate.	<p>4. 1. Participarea la programe de promovare a sănătății și educație sanitară a populației.</p> <p>4. 2. Instruirea personalului medical și bolnavilor privind pregătirea pentru colectarea corectă a prelevatelor în funcție de patologie, vârstă, sex.</p> <p>4. 3. Comunicarea cu instituțiile de sănătate publică și cu alte autorități, unde este cazul.</p> <p>4. 4. Utilizarea echipamentului de protecție prevăzut de regulamentul de ordine internă, care va fi schimbat ori de câte ori este nevoie, pentru păstrarea igienei și a aspectului estetic personal.</p>
5. Gestionarea deșeurilor.	<p>5. 1. Asigurarea managementului deșeurilor potențial contaminate.</p> <p>5. 2. Prepararea soluțiilor dezinfectante.</p> <p>5. 3. Colectarea deșeurilor la locul de producere conform normelor specifice pentru deșeuri infecțioase, ascuțite, chimice în containere speciale.</p> <p>5. 4. Îndepărtarea materialelor tăietoare și înțepătoare după utilizare, conform legislației în vigoare.</p> <p>5. 5. Aplicarea corectă a metodelor de dezinfecție și decontaminare a deșeurilor biologice conform POS.</p> <p>5. 6. Eliminarea deșeurilor nepericuloase și periculoase, în funcție de natura lor, respectând precizările din reglementările legale.</p> <p>5. 7. Depozitarea materialelor și instrumentarului de unică folosință utilizat în vederea distrugerii.</p> <p>5. 8. Pregătirea materialelor infectate pentru autoclavare.</p>
6. Menținerea integrității și siguranței beneficiarilor.	<p>6. 1. Respectarea Codului de etică a lucrătorului medical și farmaceutic.</p> <p>6. 2. Respectarea drepturilor pacientului.</p> <p>6. 3. Identificarea situațiilor de risc pentru menținerea integrității și siguranței beneficiarului.</p> <p>6. 4. Limitarea expunerii pacientului la prelevatele patologice provenite de la alți pacienți sau echipamentul utilizat pentru diagnosticare.</p> <p>6. 5. Supravegherea respectării normelor de igienă de către pacienți.</p> <p>6. 6. Respectarea măsurilor de izolare stabilite.</p> <p>6. 7. Comunicarea eficientă pentru depășirea situațiilor de criză.</p>

	6. 8. Comunicarea eficientă pentru depășirea situațiilor de conflict.
	6. 9. Supravegherea curățeniei și dezinfecției mâinilor cât și portului echipamentului de protecție de către infirmiere.
	6. 10. Asigurarea confidențialității tuturor aspectelor legate de locul de muncă în timpul aflării în funcție, cât și după desfacerea contractului individual de muncă.
7. Pregătirea aparaturii (echipamente, dispozitive și utilaje) și necesarului pentru realizarea sarcinilor de lucru în laborator.	7. 1. Monitorizarea indicatorilor mediului ambiant din laborator: luminozitate, temperatură, umiditate, etc.
	7. 2. Pregătirea pentru lucru a veselei de laborator.
	7. 3. Dezinfectarea veselei de laborator utilizate în investigații cu material biologic.
	7. 4. Pregătirea veselei de laborator către sterilizare.
	7. 5. Sterilizarea veselei de laborator în conformitate cu instrucțiunile în vigoare.
	7. 6. Sterilizarea instrumentarului de laborator în conformitate cu instrucțiunile în vigoare.
	7. 7. Efectuarea mentenanței zilnice, săptămânale, lunare a echipamentului aplicat în activități de testare.
	7. 8. Semnalarea oricărei defecțiuni tehnice sau altei situații ce constituie un pericol de accidentare sau îmbolnăvire.
	7. 9. Pregătirea aparatajului și instrumentarului folosit în laborator în funcție de tipul probei de analizat.
	7. 10. Verificarea aparatajului și instrumentarului folosit în laborator în funcție de tipul probei de analizat.
	7. 11. Urmărirea parametrilor de funcționare a aparaturii folosite (analizor, microscop, centrifugă, etuvă etc.).
	7. 12. Utilizarea rațională a utilajului medical necesar activității.
	7. 13. Asigurarea curățeniei, dezinfecției și/sau după caz, sterilizării aparaturii pe care o are în dotare.
	7. 14. Monitorizarea necesarului, reactivilor, calibratorilor, materialelor de control, dezinfectanților, detergenților, articolelor și veselei de laborator utilizați în activitatea zilnică.
	7. 15. Monitorizarea stocului și necesarului de reactivi, calibratori, materiale de control, dezinfectanți, detergenți, articole și veselă de laborator pentru funcționarea ritmică a laboratorului.
8. Recoltarea probelor biologice.	8. 1. Respectarea POS în recoltarea, transportarea prelevatelor.
	8. 2. Pregătirea instrumentelor, ustensilelor, veselei pentru recoltarea prelevatelor în funcție de tehnica utilizată.
	8. 3. Folosirea materialelor și echipamentelor specifice în funcție de natura și specificul activității.
	8. 4. Colectarea sângelui din deget de la pacienți de diferită vârstă, sex.
	8. 5. Consemnarea prelevatelor.
	8. 6. Etichetarea prelevatelor.
	8. 7. Conservarea la necesitate a prelevatelor.
	8. 8. Transportarea prelevatelor.
9. Verificarea	9. 1. Respectarea POS în primirea prelevatelor.

documentelor care însoțesc probele biologice.	9.2. Verificarea documentelor care însoțesc probele prelevate.
	9.3. Verificarea condițiilor de transportare a probelor la laborator.
	9.4. Verificarea conformității probelor în dependență de tipul investigației (recipientul, volumul, marcarea etc.)
	9.5. Înregistrarea neconformităților depistate în registrul de neconformități.
	9.6. Primirea materialului biologic în laborator.
	9.7. Păstrarea probelor neconforme până la rezolvarea situației.
	10. Pregătirea coloranților, mediilor de cultură și a reactivilor necesari investigațiilor de laborator.
10.2. Prepararea reactivilor folosiți în laboratorul de specialitate, respectând condițiile de conservare.	
10.3. Prepararea coloranților folosiți în funcție de condițiile de pregătire.	
10.4. Pregătirea mediilor de cultură în funcție de materialul biologic prelevat.	
10.5. Pregătirea condițiilor necesare antibiogramei.	
10.6. Selectarea tehnicilor de colorare și a coloranților în funcție de proba analizată.	
11. Analizarea probelor biologice.	11.1. Identificarea tehnicilor specifice de realizare a investigațiilor de laborator în funcție de metoda de cercetare, tipul materialului biologic, aparatul folosit, reactivii utilizați, etc.
	11.2. Pregătirea probelor biologice în vederea efectuării analizelor.
	11.3. Respectarea POS specifice analizelor, instrucțiunilor de lucru, instrucțiunilor de utilizare a echipamentelor actualizate și aplicate în laborator.
	11.4. Îndeplinirea investigațiilor de laborator la compartimentul determinat de șeful laboratorului în conformitate cu cerințele de calificare și normativele în vigoare.
	11.5. Efectuarea analizelor biochimice sub supravegherea medicului laborant.
	11.6. Efectuarea analizelor hematologice sub supravegherea medicului laborant.
	11.7. Efectuarea investigațiilor clinice generale sub supravegherea medicului laborant.
	11.8. Aplicarea diverselor metode de separare: centrifugare, separare gravitațională etc.
	11.9. Pregătirea frotiurilor.
	11.10. Pregătirea preparatelor colorate pentru investigații hematologice, citologice, clinice generale, histologice etc.
	11.11. Pregătirea preparatelor colorate pentru investigații microscopice.
	11.12. Examinarea microscopică a preparatelor între lamă și lamelă în funcție de prelevatul biologic examinat.
	11.13. Efectuarea însămânțării primare a prelevatelor pe medii de cultură conform metodelor de investigare.

	11.14. Aplicarea tehnicilor de investigații sanitar-igienice, sanitar-bacteriologice.
	11.15. Aplicarea tehnicilor de investigații parazitologice.
	11.16. Aplicarea autonomă și în colaborare cu alți actori: medic de laborator, medic coordonator, infirmier, etc. a manevrelor/investigațiilor de laborator
12. Asigurarea calității investigațiilor de laborator.	12.1. Respectarea principiilor de baza ale sistemului de management a calității implementat în laborator.
	12.2. Identificarea factorilor biologici, de mediu și medicamentoși cu influență nefastă asupra investigațiilor de laborator.
	12.3. Înregistrarea parametrilor de control a mediului și utilajelor din laborator.
	12.4. Aprecierea calității mediilor de cultură și calității sterilizării.
	12.5. Testarea sistematică a materialului de control.
	12.6. Înregistrarea datelor obținute după testarea materialului de control, inclusiv pe diagrama de control.
	12.7. Interpretarea rezultatelor obținute după criteriile Westgard.
	12.8. Semnalarea rezultatelor neconforme superiorului de departament /laborator medicului.
	12.9. Îndeplinirea măsurilor corective indicate de medicul / șeful de laborator.
	12.10. Efectuarea investigațiilor biochimice, hematologice, general clinice, imunologice în conformitate cu managementul calității.
	12.11. Evaluarea calității investigațiilor clinice și hematologice efectuate.
	12.12. Evaluarea calității investigațiilor microbiologice efectuate.
	12.13. Efectuarea întregii activități în condiții de igienă, asepsie, dezinfecție, sterilizare.
	12.14. Menținerea măsurilor de prevenire, supraveghere și control al infecțiilor intraspitalicești și nosocomiale.
13. Reorganizarea locului de muncă.	13.1. Respectarea cerințelor privind prelucrarea, dezinfecția și curățarea locului de lucru și a echipamentelor utilizate în activitatea de testare.
	13.2. Păstrarea în bune condiții a echipamentelor și instrumentarului din dotare.
	13.3. Colectarea materialelor și instrumentarului de unică folosință utilizat.

V. CALITĂȚI PROFESIONALE:

1. Profesionalism	6. Obiectivitate
2. Atenție	7. Promptitudine
3. Responsabilitate	8. Spirit de observație
4. Seriozitate	9. Viteză de reacție
5. Corectitudine	10. Putere de analiză, sinteza, decizie

11. Adaptabilitate la situații noi
12. Confidentialitate
13. Spirit de echipă
14. Comunicabilitate

15. Onestitate
16. Empatie
17. Toleranță
18. Creativitate

VI. CUNOȘTINȚE ȘI CAPACITĂȚI PROFESIONALE:

În vederea îndeplinirii sarcinilor sale, asistentul medical în diagnostic de laborator trebuie să dețină:

I. Cunoștințe de bază în:

1. *Domeniul științelor generale și socioumane:* utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicațiilor în specialitate, comunicare și psihologie medicală, limba străină cu terminologie medicală, medicina calamităților și protecția civilă, filosofie, limba latină cu terminologie medicală, sociologie și legislație în sănătate, bazele antreprenoriatului.

2. *Domeniul științelor fundamentale:* anatomie și fiziologie omului, chimie bioorganică, tehnici de îngrijire și investigații medicale, farmacologie generală, genetică medicală, tehnologia lucrărilor de laborator și chimie analitică, histologie cu tehnologia investigațiilor histologice bacteriologie, medicină socială și management.

3. *Domeniul științelor de specialitate:* investigații clinice generale, investigații hematologice și citologice, biochimie generală, biochimie clinică, microbiologie și imunologie, bacteriologie cu tehnologia investigațiilor microbiologice, virusologie și parazitologie medicală, investigații sanitar-igienice, siguranța alimentelor, asistența medicală în medicina internă, asistența medicală în chirurgie, asistența medicală în pediatrie, asistența medicală în boli infecțioase cu bazele epidemiologiei, asistența medicală în obstetrică și ginecologie, asistența medicală în neurologie și sănătate mintală, bazele reabilitării medicale, medicina ocupațională, imunologie cu metode imunologice de diagnostic, istoria medicinei, pedagogie, nutriția umană și siguranța alimentelor, promovarea sănătății, planificarea familiei și educația sexuală, violența în familie, diagnosticul de laborator al hepatitelor virale, bolilor sexual transmisibile, alergice, managementul proiectelor de sănătate.

II. Capacități:

1. Aplicarea noțiunilor specifice activității de laborator.
2. Asigurarea condițiilor igienico-sanitare la locul de muncă.
3. Gestionarea reagenților și materialelor consumabile.
4. Asigurarea condițiilor de confort pentru pacienți în timpul recoltării probelor de laborator.
5. Recoltarea probelor biologice/patologice.
6. Asigurarea protecției împotriva conatminării cu microbi.
7. Sterilizarea materialelor și instrumentelor.
8. Utilizarea aparaturii de laborator.
9. Analizarea probelor clinice generale, biochimice, hematologice, bacteriologice, histologice, etc.
10. Asigurarea condițiilor necesare analizării probelor de laborator.
11. Completarea documentelor specifice activității de laborator.

12. Comunicarea cu pacienții, aparținătorii și membrii echipei multidisciplinare.
13. Acordarea primului ajutor în situații de urgență.
14. Asigurarea educației pentru sănătate.
15. Formarea și instruirea în cadrul mentoratului profesional.
16. Autoinstruirea și educația profesională continuă pe tot parcursul vieții.

VII. INSTRUMENTE, UTILAJE ȘI MATERIALE:

1. Microscop	9. Centrifugă
2. Analizor biochimic	10. Recipiente și instrumente pentru prelevarea probelor biologice, transportarea și procesarea lor în laborator
3. Analizor hematologic	
4. Analizor imunologic, bacteriologic	11. Reactivi
5. Analizator de urină	12. Coloranți
6. Autoclav	13. Camera Goreaev
7. Etuvă electrică	
8. Termostat	

VIII. TENDINȚE ȘI PREOCUPĂRI DE VIITOR:

1. Asumarea responsabilității pentru dezvoltare profesională, la toate nivelurile/etapele de creștere și dezvoltare profesională.
2. Amplificarea eforturilor în actualizarea cunoștințelor profesionale, în dezvoltarea abilităților sau dobândirea competențelor pentru domeniile complementare profesiei.
3. Implicarea continuă în îmbunătățirea standardelor de educație profesională și aliniere la standardele internaționale.
4. Promovarea imaginii pozitive a profesiei de asistent medical în diagnostic de laborator în contextul social.
5. Promovarea autoinstruirii și educației profesionale continue din perspectiva reformelor din sistemul sănătății.
6. Autoinstruirea și educația profesională continuă în depășirea provocărilor profesionale.

IX. COMPARAREA PROFILULUI OCUPAȚIONAL ELABORAT CU PROFILURI INTERNAȚIONALE

Profilul ocupațional Specialitatea Diagnosticare medicală și tehnici de tratament calificarea Asistent medical în diagnostic de laborator este elaborat în baza recomandărilor și documentelor internaționale:

- Standardul ocupațional ASISTENT MEDICAL DE LABORATOR, în sectorul SĂNĂTATE, IGIENĂ, ASISTENȚĂ SOCIALĂ, Cod: Denumire document electronic: SAN 12 Versiunea: Data elaborării: 2008 Date de revizuire preconizată: (5 ani de la data validării), România;
- Профессиональный стандарт Специалист в области клинической лабораторной диагностики, ОКЗ 2015, Россия.